

**NEĮGALIŲJŲ REIKALŲ DEPARTAMENTO PRIE SADM FINANSUOTŲ IR VYKDYTŲ
KLAUSOS NEGALIŲ TURINČIŲ ASMENŲ SOCIALINIO DALYVAVIMO
VISUOMENĖJE 2018–2020 METŲ VEIKSMŲ PLANO PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMAS
2018 METAIS**

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. A1-297 „Dėl Klausos negalią turinčių asmenų socialinio dalyvavimo visuomenėje 2018-2020 metų veiksmų plano patvirtinimo“ patvirtintoms Klausos negalią turinčių asmenų socialinio dalyvavimo visuomenėje 2018-2020 metų veiksmų plano (toliau – veiksmų planas) priemonėms įgyvendinti per Neįgaliųjų reikalų departamentą prie SADM **2018 m. panaudota 162,5 tūkst. eurų suma.**

- **Vykdamas veiksmų plano priemonę „mokyti įvairias vartotojų grupes gestų kalbos ir darbo su klausos negalią turinčiais asmenimis specifikos“ panaudota 55 tūkst. eurų suma.**

Parengta neformaliojo gestų kalbos mokymo programa (kartu su metodine medžiaga) „Lietuvių gestų kalba medicinos darbuotojams A1.1“.

Suorganizuoti 9 (devyni) lietuvių gestų kalbos mokymai (kursai). Iš viso dalyvavo 146 asmenys, iš jų:

- 4-eri mokymai bibliotekininkams pagal lietuvių gestų kalbos programą „Lietuvių gestų kalba girdintiesiems A1.1“. Iš viso apmokyti 62 asmenys;
- 5-eri mokymai asmeniniams asistentams, darbuotojams kurie dirba kurčiųjų skėtinėse organizacijose ir tiesiogiai teikia socialinės reabilitacijos paslaugas klausos negalią turintiems asmenims, asmenims turintiems klausos negalią ir jų šeimos nariams, kitiems visuomenės nariams pagal lietuvių gestų kalbos programą „Lietuvių gestų kalba girdintiesiems A1.1“. Iš viso apmokyti 84 asmenys.

- **Vykdamas veiksmų plano priemonę „šviesti visuomenę gestų kalbos vartojimo klausimais“ panaudota 9,801 tūkst. eurų.**

Parengtas ir išleistas šviečiamasis interaktyvus leidinys apie gestų kalbos istoriją „Gestų kalbos metamorfozės Lietuvos kurčiųjų draugijos istorijoje“. Leidiniu siekiama supažindinti visuomenę su lietuvių gestų kalbos raida Lietuvos kurčiųjų draugijos istorijoje, tuo pačiu populiarinti lietuvių gestų kalbą ir kurčiųjų kultūrą.

Įgyvendinta viena visuomenės švietimo priemonė gestų kalbos vartojimo klausimais.

Vykdyta informacijos sklaida ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose apie gestų kalbą ir klausos negalią turinčių asmenų kultūrą, suorganizuota 30 šviečiamųjų renginių vaikams.

- **Vykdamas veiksmų plano priemonę „skatinti valstybės ir savivaldybės institucijų bendradarbiavimą su klausos negalią turinčių asmenų organizacijomis rengiant apskritojo stalo diskusijas“.**

Suorganizuota viena apskritojo stalo diskusija, skatinant valstybės ir savivaldybės institucijų bendradarbiavimą su klausos negalią turinčių asmenų organizacijomis.

- **Vykdamas veiksmų plano priemonę „gerinti gestų kalbos vertimo paslaugų kokybę, didinti jų įvairovę“ panaudota 42,38 tūkst. eurų suma.**

Gestų kalbos vertėjų kvalifikacijai kelti parengta viena mokymo programa (kartu su metodine medžiaga) „Vertimas komandoje“. Mokymo programos temos: „Vertimas žodžiu iš lietuvių gestų kalbos“; „Viešosios kalbos įgūdžių ir gebėjimų pritaikymas vertimo procese“; „Vertimas sudėtingose situacijose“; „Profesinės etikos aspektai“.

Surengti 3 (treji) lietuvių gestų kalbos mokymai (kursai). Organizuotuose gestų kalbos vertėjų mokymuose dalyvavo 44 gestų kalbos vertėjai.

Vykdyta gestų kalbos vertėjų atestacija. Atestuoti 9 vertėjai (6 gestų kalbos vertėjai gavo vyresniojo lietuvių gestų kalbos vertėjo kvalifikacinę kategoriją ir 3 vyriausiojo lietuvių gestų kalbos kvalifikacinę kategoriją).

Atliktas tyrimas, kurio tikslas – įvertinti, ar yra gestų kalbos vertimo paslaugų poreikis nuo 17 iki 20 val., savaitgaliais ir švenčių dienomis (gestų kalbos vertėjų centrų nedarbo metu), išanalizuoti esamą situaciją ir alternatyvas pailginant gestų kalbos vertėjų centrų darbo laiką iki 20 val. ir užtikrinant paslaugų prieinamumą savaitgaliais ir švenčių dienomis. Apklausta 320 asmenų su klausos negalia.

- **Vykdamas veiksmų plano priemonę „plėtoti informacijos teikimo, socialinių įgūdžių lavinimo, psichologinės pagalbos, socialinės reabilitacijos paslaugas asmenims, turintiems klausos negalią, ir jų šeimų nariams“ panaudota 46 tūkst. eurų.**

Teikiant atvejo vadybos paslaugas kurčiųjų reabilitacijos centruose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje) ir kurčių vaikų tėvų organizacijose 101 klausos negalią turintis asmuo gavo atvejo vadybos paslaugas, kurias teikė Lietuvos kurčiųjų draugija. Atvejo vadybos paslaugų tikslas – organizuojant paslaugas, koordinuojant jų teikimą, nuolat peržiūrint gaunamas paslaugas, nustatant klausos negalią turinčio asmens individualius poreikius ir galimybes, asmeniui su klausos negalia, išgyvenančiam socialinę krizę (kompleksines socialines problemas), užtikrinti reikalingų paslaugų prieinamumą jam prieinama forma bei siekti kuo didesnio klausos negalią turinčio asmens socialinio dalyvavimo visuomenėje bei integravimo į bendruomenę.

Plečiant ir stiprinant asmeninio asistento ir pagalbos šeimai paslaugas vykdamas socialinės reabilitacijos neįgaliesiems projektus, paslaugas gavo 2265 asmenys.

- **Vykdamas veiksmų plano priemonę „plėtoti universalaus dizaino taikymą“ panaudota 4,5 tūkst. (tęstiniam lėšų naudojimui) eurų suma.**

Parengtas reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms dėl jų interneto svetainių prieinamumo klausos negalią turintiems asmenims (pagrindinė informacija teikiama gestų kalba) projektas.

Parengtos rekomendacijos dėl vertimo ir/arba titravimo paslaugų teikimo viešąsias paslaugas teikiančiose įstaigose ir renginiuose.

- **Vykdamas veiksmų plano priemonę „stiprinti mobiliosios specialistų grupės „Klausa“ darbą“ panaudota 1 tūkst. eurų suma.**

Parengtas šviečiamasis interaktyvus leidinys apie valstybės teikiamą pagalbą vaikui, kurio klausa sutrikusi.

- **Vykdamas veiksmų plano priemonę „ugdyti tėvų, auginančių vaikus, kurių klausa sutrikusi, edukacinius gebėjimus“ panaudota 4 tūkst. eurų suma.**

Organizuoti vieni mokymai tėvams, auginantiems vaikus, kurių klausa sutrikusi, kuriuose buvo kalbama šiomis temomis: „Visuotinė naujagimių klausos patikra ir jos svarba“; „Kompensacinės technikos priemonės vaikams, kurių klausa sutrikusi“; „Neprigirdinčio / kurčio vaiko reabilitacija“; „Sutrikusios klausos vaikų ugdymas“; „Lietuvių kalbos raštingumas ugdant vaikus gestų kalba“; „Finansinio raštingumo svarba kurčiųjų šeimoms“. Mokymuose dalyvavo 18 asmenų.